

Felles rusplan for videregående skoler i Midt- Norge:

Engasjement og utfordringer

En ny interaktiv plan kan bidra til mer systematisk og tiltaksrettet rusforebygging – og mer konkret handling i den videregående skolen.

AV: CARINA KALJORD, KORUS - NORD

KORUS - MIDT har i samarbeid med Utdanningsavdelingen i Møre og Romsdal fylkeskommune og representanter fra sju videregående skoler utarbeidet en felles handlingsplan for rusarbeid i videregående opplæring. Planen skal fungere som et verktøy for skolene og beskriver gode forebyggende mål for rusarbeidet på systemnivå, med nyttige lenker og forskrifter i arbeidet med oppfølging og henvisning av den enkelte elev til hjelpetjenestene i kommunen og spesialisthelsetjenestene. For KoRus - Midt har det vært et mål at det skal være enkelt for skolene å ta kontakt med både barnevernet og spesialisthelsetjenesten når de oppdager et rusproblem.

Den nye interaktive handlingsplanen for rusarbeid i videregående opplæring er inndelt i tre sentrale deler – med forebygging og handling på ulike nivåer. Første del omhandler mål og tiltak for generell rusforebygging rettet mot alle elever, før neste del tar for seg mål og handlingsstrategier for «tidlig innsats», altså hvordan skolen, elevene og de foresatte bør opptre når de er bekymret. Siste del tar for seg ulike rutiner ved bekymring og mistanke om rus. Til hver del i den interaktive handlingsplanen følger både mål, handlingstiltak og en ressursbank med henvisning til ulike nettressurser.

Behov for bedre samarbeid

Planen ble utarbeidet som et resultat av en spørreundersøkelse i de videregående skolene. Her kom det fram at skolene manglet gode verktøy i

det forebyggende arbeidet samt kompetanse til å oppdage og henvise elever med skadelige rusmiddelvaner. I tillegg til å få en felles plan i rusarbeidet, var også hovedmålet at skolene skulle få et tettere og bedre samarbeid med hjelpetilbudene i kommunen og spesialisthelsetjenesten. Arbeidet har foregått i nært samarbeid med både folkehelse- og utdanningsavdelingen i Møre og Romsdal, som en del av «Ny Giv»-satsingen med å forebygge frafall i videregående opplæring. Handlingsplanen har blitt godt mottatt både av skolene, fylkeskommunen og Utdanningsdirektoratet.

Tilpasning til skolehverdagen

I fjor vedtok Utdanningsutvalget at rusplanen skal gjelde for alle videregående skoler i Møre og Romsdal. Den felles rusplanen er nå på plass og ligger på hjemmesiden til Utdanningsavdelingen i fylket. Planen skal også ligge på alle de videregående skolene sine hjemmesider, slik at den er tilgjengelig både for elever, foreldre og lærere.

– I perioden 2013 – 2015 er sju pilotskoler med i arbeidet for å tilpasse rusplanen til sin skolehverdag og gjøre seg erfaringer ved bruk av planen, forteller seksjonsleder Rita Valkvæ.

For å få til en god prosess i dette implementeringsarbeidet bruker skolene verktøyet DelTa som er KoRus Midt-Norge sin faglige arbeidsmetodikk. Dette innebærer at hver skole følger en toårig aktivitetsplan, der skolene skal utarbeide en plan som beskriver hvilke mål i rusplanen de

MER HANDLING: Avdelingsleder ved KoRus i Møre og Romsdal, Rita Valkvæ (til venstre) og rådgiver Rita Rødseth har satt fart på arbeidet med forebyggingen i den videregående skolen.

vil arbeide med å utvikle og gjennomføre ved egen skole. Det gjennomføres også et arbeidsseminar ved den enkelte skolen, der elever, lærere, ulike tjenester i kommunen med ansvar for oppfølging av ungdom med rusproblemer samt spesialisthelsetjenesten deltar. Formålet er å presentere rusplanen, bli enige om felles mål og tiltak ved egen skole og øke kompetansen. KoRus - Midt ønsker at representanter fra elevråd, lærere, helsesøstre og ansatte i barnevernet og spesialisthelsetjenesten skal delta på disse dagsseminarene.

– Vi ønsker at alle disse instansene skal komme sammen og diskutere hvordan de virkelig kan bruke planen i skolehverdagen, altså hvordan den skal implementeres. Målet vårt er at skolene skal lage egne planer for gjennomføring, altså at de bestemmer når og hvordan de skal jobbe med

ulike tema innen rusforebygging. Skolene – både elevene, lederne og skolelederne - må gjøre dette verktøyet til sitt eget, sier Valkvæ.

Resultatene fra Ungdata forteller mye om rusvanene til ungdom på ungdomsskoletrinnet, og Valkvæ håper at arbeidet med den interaktive handlingsplanen vil bli koblet tettere til Ungdata-arbeidet.

– Å jobbe med en slik interaktiv handlingsplan ved de videregående skolene vil følge opp de lokale Ungdata-resultatene på en svært meningsfull måte. På bakgrunn av de faktiske rusvanene blant ungdom er det lettere å bevisstgjøre ungdommene selv, pluss at undersøkelsen gir oss kunnskap som er viktig å formidle både til foresatte, lærere og hjelpeapparatet, sier Rita Valkvæ til slutt. ☒